

Selvitys LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön hallinto- ja ohjaus- järjestelmästä 2018

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö | CG-raportti 2018

1. Johdanto

Tämä selvitys LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vahinkoyhtiö) hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (1.10.2015) mukaisella tavalla. Selvitys annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä. LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallinnoinnissa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutusalaan koskevaan lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö noudattaa hallinnointikoodia keskinäiseen vakuutusyhtiöön soveltuvien osien poikkeamat koodista selostetaan jäljempänä. Ne johtuvat pääosin keskinäisestä yhtiömuodosta ja vakuutustoimialan erityispiirteistä. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Internet-sivuilla, www.cgfinland.fi.

LähiTapiola-ryhmän hallinto- ja johtamisjärjestelmä

LähiTapiola-ryhmän muodostavat LähiTapiola Vahinkoyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö (LähiTapiola Henkiyhtiö) ja 20 alueellista keskinäistä vahinkovakuutusyhtiötä (Alueyhtiöt), sijoituspalveluyritys LähiTapiola Varainhoito Oy, kiinteistösijoitus- ja kiinteistöpalveluja tarjoava LähiTapiola Kiinteistövarainhoi-

to Oy, sen tytäryhtiö LähiTapiola Kiinteistö pääomarahastot Oy sekä LähiTapiola Rahoitus Oy. Lisäksi ryhmään kuuluvat LähiTapiola Palvelut Oy, joka tuottaa vakuutus- ja korvaustoiminnan tukipalveluita ja hallinnollisia palveluja ryhmän yhtiöille sekä Tieto-Tapiola Oy, joka hallinnoi LähiTapiolan ICT-palvelujen tuottamista.

LähiTapiola-ryhmän hallintomalliin vaikuttaa keskeisesti sen vakuutusyhtiöiden keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutusosastajat ovat vakuutusyhtiöiden osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

LähiTapiola-ryhmä muodostaa vakuutusyhtiölain tarkoittaman vakuutusyrittäjäryhmän, jonka lain mukainen ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö. Vahinkoyhtiö vastaa ryhmittymän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuuden valvonnasta sekä siitä, että ryhmän ja sen yhtiöiden hallintojärjestelmä, riskienhallinta, sisäinen valvonta ja raportointi ovat säännösten mukaisesti järjestetyt ja yhdenmukaiset kaikissa ryhmään kuuluvissa yhtiöissä.

LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. Keskeisenä ryhmän strategisten ja muiden ryhmätason yhteisten asioiden valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta vastaavana toimielimenä LähiTapiola-ryhmässä toimii yhtiöryhmän johtoryhmä, jossa ovat edustettuina LähiTapiola-ryhmän eri yhtiöt ja keskeisistä yhteisistä toiminnoista vastaavat johtajat.

LähiTapiola ryhmää ja sen hallintojärjestelmää koskevia tietoja ja kuvauksia on laajemmin ja ajantasaisina saatavilla yhtiön Internet-sivuilla www.lahitapiola.fi.

Poikkeamat hallinnointikoodin 2015 suosituksista

Suosituksien 1, 3, 5, 6, 7 (yhtiökokouskutsu ja päätösehdotukset, läsnäolo yhtiökokouksessa, hallituksen valinta, hallituksen toimikausi, hallituskokoonpano koskevan ehdotuksen valmistelu):

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, ja yhtiökokouksen valitsema hallintoneuvosto valitsee hallituksen ja sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää hallituksen jäsenten palkkioista. Yhtiön internet-sivuilla ilmoitetaan yhtiökokousinformaation yhteydessä hallintoneuvoston jäseneksi ehdolla olevat henkilöt sekä ehdotuksen

valmistelussa noudatettu menettelytapa. Hallintoneuvoston jäsenehdokkaat osallistuvat valintansa mukaan yhtiökokoukseen. LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsenen toimikausi poikkeaa suosituksen mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta ja se on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta. Pidempi toimikausi on perusteltu ottaen huomioon vakuutuslainsäädännön asettamat erityiset vaatimukset hallituksen jäsenten ammatillista pätevyyttä ja kokemusta koskien.

Suositus 9 (monimuotoisuutta koskevat periaatteet):

LähiTapiola Vahinkoyhtiö ei ole määritellyt erillisiä hallituksen monimuotoisuutta koskevia periaatteita, mutta on huomionnut monimuotoisuutta koskevat tavoitteet muun muassa yhtiöryhmän yhtiöiden välisessä ryhmäsopimuksessa, nimitystoimikunnan työjärjestyksessä, hallituksen hyväksymissä johdon sopivuutta ja luotettavuutta koskevilla periaatteilla sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassaan.

Suositus 10 (hallituksen jäsenten riippumattomuus):

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen kahdeksasta jäsenestä kaksi on vuonna 2018 ollut LähiTapiola-ryhmän palveluksessa olevia henkilöitä. Nämä

ovat olleet päätoimisia hallituksen jäseniä ja loput sivutoimisia. Hallituksen jäsenistä kaksi on toiminut myös LähiTapiola-ryhmään kuuluvan alueyhtiön hallituksen jäsenenä. Vakuutusyhtiölaki ja viranomaismääräykset asettavat erityisvaatimuksia vakuutusyhtiön hallituksen jäsenten ammatilliselle pätevyydelle ja kokemukselle, mikä vaikuttaa hallituksen kokoonpanoon.

Suositus 22 (palkitsemista koskeva päätöksenteko):

Yhtiö poikkeaa suosituksen mukaisesta päätöksentekojärjestyksestä hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavien palkkioiden osalta. Koska hallintoneuvosto päättää yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenten nimittämisestä, se päättää myös hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkioista. Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkioista.

Suositus 23 (johdon palkitseminen ja osakeomistus):

Keskinäisestä yhtiömuodosta johtuen yhtiö ei maksa hallituspalkkioita eikä toimitusjohtajan ja muun johdon palkkioita osakkeina. Johdon palkitsemisesta annetaan tietoa toimintakertomuksessa ja yhtiön internetsivuilla www.lahitapiola.fi.

2. Hallinnointia koskevat tiedot

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päätöksentekelin, jossa yhtiön osakkaat käyttävät päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Osakkaita ovat LähiTapiola Vahinkoyhtiön vakuutusosastot, joilla on yhtiössä voimassa viimeistään edellisen kalenterivuoden aikana otettu vakuutus. Yhtiökokous mm. valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat ja päättää näiden palkkioista sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua hallituksen määräämänä aikana.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.5.2018.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston jäsenten valinta tehdään LähiTapiola Vahinkoyhtiön yhtiökokouksessa hallintoneuvoston nimitystoimikunnan valmisteleman esityksen pohjalta. Lisäksi kullakin LähiTapiola-ryhmään kuuluvalle Alueyhtiöllä on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus valita hallintoneuvostoon yksi jäsen,

kuitenkin niin, että Alueyhtiöiden valitsemien jäsenten yhteinen lukumäärä tulee olla vähemmän kuin puolet hallintoneuvoston jäsenmäärästä. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.5.2018 hallintoneuvostoon valittiin 43 jäsentä.

Hallintoneuvoston kokoonpanossa tulisi hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan olla edustettuna monipuolisesti yhtiön omistaja-asiakkaita ottaen huomioon näiden jakautumisen mm. maantieteellisesti, asiakassegmentteittäin sekä toimialoittain. Kokoonpanon monimuotoisuuden edistämiseksi jäsenissä tulisi olla tasapainoisesti kummankin sukupuolen edustajia sekä eri-ikäisiä ja erilaisen koulutus- ja kokemustaan omaavia henkilöitä. Hallintoneuvoston jäsenten tulisi nauttia arvostusta ja luottamusta yhteiskunnassa ja/tai yhteisössään. Jäsenesitystä laadittaessa otetaan huomioon esteellisyysperiaatteet, joiden mukaan esteellisiä hallintoneuvoston jäseniksi ovat kilpailevan finanssiryhmän palveluksessa tai hallinnossa toimivat henkilöt.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvosto päättää

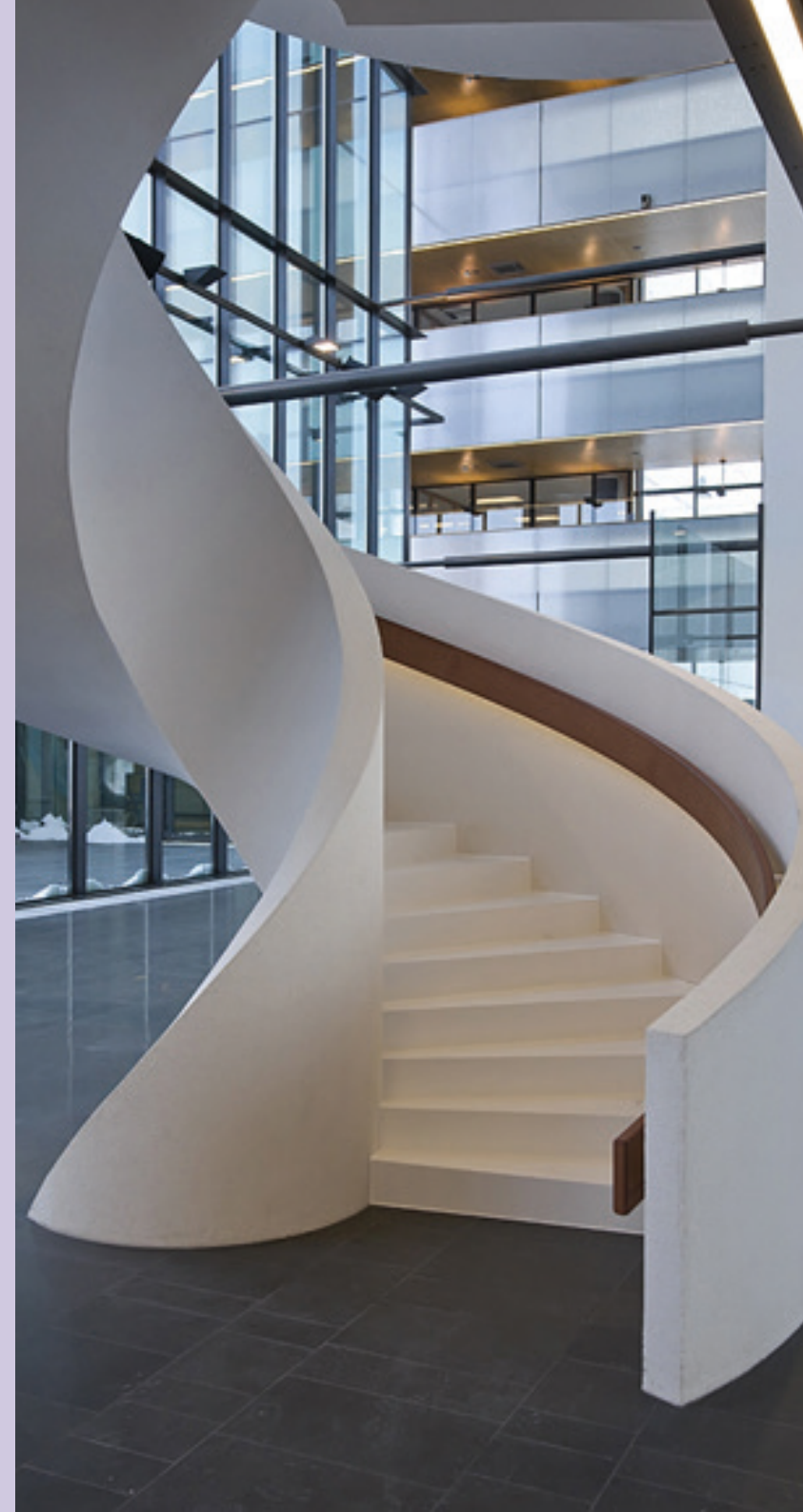
hallituksen jäsenten määrystä ja valitsee hallituksen jäsenet sekä päättää näiden palkkioista. Hallintoneuvosto vahvistaa ryhmän ja yhtiön strategian ja päättää asioista, jotka koskevat rakennejärjestelyjä, toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaista muuttamista.

Yhtiökokous päättää vuosittain hallintoneuvoston palkkiot ja matkakustannusten korvausperiaatteet. Hallintoneuvoston ja sen valiokuntien palkkiot on esitetty internetsivuilla osoitteessa <http://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkka-ja-palkkioselvitys>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallintoneuvoston kokoonpano 15.5.2018 alkaen

- Kjell Adolfsson, s. 1959, toimitusjohtaja, Oy Medi+KEM Ab
- Seppo Haapalainen, s. 1961, talousjohtaja, ISS Palvelut Oy
- Jaakko Halkilahti, s. 1967, maatilayrittäjä
- Taavi Heikkilä, s.1962, pääjohtaja, SOK
- Hannes Heiskala, s.1954, varatuomari, Lakiasiantoimisto Hannes Heiskala
- Sari Helander, s. 1967, talous- ja rahoitusjohtaja, Posti Group Oyj

- Jussi Huttunen, s.1952, maakuntajohtaja, Pohjois-Savon Liitto
- Jouko Huumarkangas, s.1954, maatalousyrittäjä
- Heikki Häggkvist, s.1955, hallituksen puheenjohtaja, Wetteri-yhtiöt Oy
- Juhani Jutila, s. 1954, toimitusjohtaja, LapIT Oy
- Minna Kahri, s. 1970, talousjohtaja, Onvest Oy, jäsen 28.6.2018 asti
- Anneli Karhula, s.1955, henkilöstöjohtaja, Metsä Group
- Markku Karjalainen, s.1963, kenttäpäällikkö, Paltamo, MTK-Pohjois-Suomi ry
- Anssi Keinänen, s.1977, professori, Itä-Suomen Yliopisto
- Iiro Ketola, s. 1972, pääluottamusmies, LähiTapiola-ryhmä
- Mikko Koivisto, s. 1973, myynti- ja markkinointijohtaja, Tukimet Oy
- Timo U. Korhonen, puheenjohtaja s.1952, vuorineuvos, LTQ-Partners Oy
- Mika Kovero, s. 1970, group controller, SVP Group Controlling
- Sami Kulla, s. 1976, liiketoiminnan kehityspäällikkö, Buerre Oy Ab
- Vesa Lauronen, s. 1976, toimitusjohtaja Reaktor Innovations Oy
- Sanna Leivo, s. 1973, hallituksen puheenjohtaja, Leivon Leipomo Oy
- Timo Leppänen, s. 1954, toimitusjohtaja, Kajaanin tilitalo Oy
- Folke Lindström, s. 1951, hallituksen puheenjohtaja, kauppaneuvos, Förlags Ab Lindan Kustannus Oy
- Marjukka Manninen, s. 1976, kunnanjohtaja, Tyrnävän kunta
- Juha Marttila, 1. varapuheenjohtaja, s. 1967, puheenjohtaja, MTK
- Jyrki Mattinen, s. 1970, valvomohoitaja, maatalousyrittäjä, Kemira Chemicals
- Jussi Miilukangas, s. 1966, johtaja, Miilukangas Ky
- Jorma Mikkonen, s. 1963, yhteiskuntasuhteiden johtaja, Lassila & Tikanoja Oyj
- Ulla-Maija Moisio, 2. varapuheenjohtaja, lakiasianjohtaja, Teollisuuden Voima Oy
- Mikko Mäkimattila, s. 1971, toimitusjohtaja, Dometal Oy
- Tero Mölsä, s. 1951, kunnallisneuvos, maanviljelijä
- Eero Nykänen, s. 1952, konstaapeli, evp
- Anu Ojala, s. 1970, talousjohtaja, Lujatalo Oy
- Yrjö Ojaniemi, s. 1959, toiminnanjohtaja, MTK Etelä-Pohjanmaa
- Markus Oksa, s. 1976, toimitusjohtaja, Barona Group Oy
- Mari Onkamo, s. 1966, talousjohtaja Polarica, Oy

- Heikki J. Perälä, s. 1958, toimitusjohtaja, Helsingin seudun kauppakamari
- Erkki Pärssinen, s. 1955, toimitusjohtaja, Espoon ja Pääkaupunkiseudun Yrittäjät
- Katja Taimela, s. 1974, kansanedustaja, eduskunta
- Markku Tuuna, s. 1955, varatuomari, Lakiasiantomisto Markku Tuuna Ky
- Olli Vihanta, s. 1952, kehittämispäällikkö, ELYkeskus
- Jouko Virranniemi, s. 1950, teollisuusneuvos, Pölkky Oy
- Pertti Yliniemi, s. 1954, hallituksen puheenjohtaja, North European Invest Oy

Hallintoneuvoston toiminta vuonna 2018

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 31.5.2018. Kokouksessa valittiin hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin vuorineuvos Timo U. Korhonen. Hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila ja 2. varapuheenjohtajaksi lakiasiaintoimiston johtaja Ulla-Maija Moisio Teollisuuden Voima Oy:stä.

Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 79,8 prosenttia jäsenistä.

Hallintoneuvoston valiokunnat

Koska hallintoneuvostolla on yhtiössä keskeinen rooli ja valvontatehtävä, sen työn tehostamiseksi on perustettu seuraavat valiokunnat:

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen.

Nimitystoimikunnan muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hallintoneuvoston keskuudestaan valitsevat kolme puheenjohtajiston ulkopuolista jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja. Jäsenten toimikausi on vuoden mittainen ja kestää kunkin vuoden yhtiökokouksen jälkeisestä hallintoneuvoston järjestäytymiskokouksesta seuraavan vuoden järjestäytymiskokoukseen saakka edellyttäen, että jäsen on edelleen myös hallintoneuvoston jäsen.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut hallintoneuvoston puheenjohtaja Timo U. Korhonen sekä jä-

seninä hallintoneuvoston jäsenet Heikki J. Perälä, Anneli Karhula (13.11.2018 saakka), Sami Kulla (13.11.2018 saakka), Anssi Keinänen (13.11.2018 alkaen) ja Sanna Leivo (13.11.2018 alkaen).

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2018 viisi kertaa ja kokouksiin osallistui 90 prosenttia jäsenistä.

Yhteistyövaliokunta

Yhteistyövaliokunta valmistelee päätösesitykset hallintoneuvostolle ja muut hallintoneuvoston kokouksessa käsiteltävät asiat. Yhteistyövaliokunta valvoo hallituksen, pääjohtajan ja toimitusjohtajien sekä koko yhtiöryhmän toimintaa ja raportoi siitä hallintoneuvostolle. Yhteistyövaliokunta tekee päätökset LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön päätoimisten hallitusten jäsenten palkka- ja palkitsemisasioiden sekä toimi- ja työsuhdeasioissa sekä kehittää hallitusten jäsenten palkitsemisjärjestelmää.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostojen puheenjohtajista ja varapuheenjohtajista muodostuvan yhteistyövaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 31.5.2018.

Yhteistyövaliokunnan puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut Timo U. Korhonen ja varapuheenjohtajana Totti Salko. Yhteistyövaliokunnan muina jäseninä ovat vuonna 2018 toimineet Juha Marttila, Ulla-Maija Moisio ja Päivi Uusitalo sekä 31.5.2018 saakka Ralf Wickström ja 31.5.2018 alkaen Jukka Hertti.

Yhteistyövaliokunta kokoontui 6 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 97 prosenttia jäsenistä.

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen työjärjestykseen on kirjattu hallituksen keskeiset tehtävät sekä siellä käsiteltävät asiat ja kokouskäytännöt. Työjärjestyksen mukaan hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- yhtiön strategiasuunnitelmien, tärkeimpien toimintaperiaatteiden ja -politiikkojen sekä toimintasuunnitelman ja budjetin vahvistaminen ja niiden toteutumisen valvonta
- tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä osavuosikatsausten käsitteleminen ja hyväksyminen.
- organisaatiorakenteen vahvistaminen

- toimitusjohtajan ja tämän sijaisen sekä yhtiön johdon nimittäminen ja toimitusuhdeiden ehdoista päättäminen
- palkkaus-, palkkiointi- ja kannustinjärjestelmien vahvistaminen
- sijoitussuunnitelman vahvistaminen ja sen ajantasaisuudesta huolehtiminen sekä sijoitussuunnitelman noudattamisen valvonta
- rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuussuunnitelman ja riskienhallintasuunnitelman vahvistaminen ja niiden noudattamisen valvonta
- päättäminen muista asioista, joista voi aiheutua yhtiölle laajoja tai kauaskantoisia seurauksia

Palvelujen kehittäminen omistaja-asiakkaalle, sijoitusasiat ja riskienhallinta korostuvat LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten työskentelyssä. Hallitus arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa käymällä vuosittain tätä koskevan arviointi- ja kehityskeskustelun.

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtajan nimittää hallintoneuvosto. Hallituksen puheenjohtaja on yhtiöjärjestyksen mukaan LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja. Hallituksen jäsenen tulee olla hyvämaineinen ja hänellä tulee vakuutusyhtiölain mukaan olla tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Jäsenen toimikausi on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta.

Hallituksen jäsenistä muut paitsi Moisander ja Eklund ovat hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia hallituksen jäseniä. Kati Partanen on toiminut Lähi-Tapiola Idän hallituksen jäsenenä ja Pirkko Rantanen-Kervinen on toiminut Lähi-Tapiola Uusimaan hallituksen jäsenenä. Nämä hallitusjäsenyydet eivät kuitenkaan tee heistä hallinnointikoodin mukaan ei-riippumattomia.

Hallituksen toiminta vuonna 2018

Hallitus kokoontui vuonna 12 kertaa, mikä lisäksi 3 kokousta pidettiin sähköpostitse. Varsinaisiin kokouksiin osallistui

keskimäärin 92 prosenttia jäsenistä. Tilikauden merkittävimpiä tapahtumia on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa.

Hallituksen monimuotoisuus

Vakuutusyhtiölaissa ja viranomais määräyksissä asetetaan erityisiä osaamis- ja ammattitaitovaatimuksia vakuutusyhtiön hallituksen kollektiiviselle osaamiselle. Säännökset edellyttävät, että vakuutusyhtiöllä on hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta. Hallituksessa on oltava

edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Hallituksen kokoonpanossa tulee olla ammatillista pätevyyttä, kokemusta ja tietoa vähintään vakuutus- ja rahamarkkinoista, liiketoimintastrategioista ja -malleista, hallintojärjestelmästä, rahoitus- ja vakuutusmatemaattisista analyyseista, sijoitustoiminnasta sekä sääntelyn toiminnalle asettamista vaatimuksista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2018

Hallituksen jäsenet toimikaudella 1.1.2016-31.12.2018	Syntymä- vuosi	Koulutus	Päätöimi	Läsnäolo kokouksissa
Erkki Moisander, hallituksen puheenjohtaja s. 1953, ekonomi, pääjohtaja, LähiTapiola-ryhmä	1953	ekonomi	pääjohtaja LähiTapiola-ryhmä	12/12
Jari Eklund, varapuheenjohtaja	1963	ekonomi	yhtiöryhmän johtaja, LähiTapiola	12/12
Philip Aminoff	1962	ekonomi, MBA	hallituksen pj. Electrosonic Group Oy Ab	11/12
Matti Bergendahl	1966	dosentti, MBA	toimitusjohtaja, Realia Group Oy	10/12
Timo Hiltunen	1964	yo-merkonomi	hallituksen pj., Tietokeskus	11/12
Hannu Niilekselä	1952	KTM, KHT	toimitusjohtaja, Hanicon Oy	11/12
Kati Partanen	1975	agronomi	maatilayrittäjä, maatilatalouden lehtori	11/12
Pirkko Rantanen-Kervinen	1949	ekonomi		10/12

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenesityksiä valmisteltaessa ensisijainen kriteeri on hallitukseen esitettävän henkilön osaaminen ja pätevyys. Valmistelussa huomioidaan vakuutusalan hallituksen kokoonpanoa koskevien viranomaismääräysten lisäksi se, että hallituksen kokoonpanon monimuotoisuuden edistämiseksi jäsenissä tulisi olla tasapainoisesti kummankin sukupuolen edustajia sekä eri-ikäisiä ja erilaisen koulutus- ja kokemustaustan omaavia henkilöitä. LähiTapiola on lisäksi hyväksynyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteet, joissa on määritelty tavoitteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Näissä on huomioitu tavoitteena myös hallinnon jäsenten yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden lisääminen yhtiöiden hallinnossa.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta

Valiokunnan tarkoituksena on avustaa LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksia niiden lakisääteisissä ja työjärjestyksen mukaisissa asioissa liittyen yhtiöiden ja LähiTapiola-ryhmän talouteen, kirjanpitoon, vakavaraisuuteen, riskienhallintaan, tilintarkastukseen, sisäiseen valvontaan ja sisäiseen tarkastukseen.

Ottaen huomioon yhtiön rooli LähiTapiola-ryhmän ylimpänä emoyrityksenä valiokunnan toiminta käsittää myös LähiTapiolan alueyhtiöiden asioita sillä osin kuin ne ryhmätason asioina kuuluvat yhtiön vastuulle.

Valiokunnan muodostavat sen työjärjestyksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen keskuudestaan valitsevat valiokunnan puheenjohtaja ja yksi valiokunnan jäsen sekä yksi LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Puheenjohtajan ja jäsenen on oltava LähiTapiola-ryhmästä riippumattomia hallituksen jäseniä.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2018 Hannu Niilekselä sekä jäseninä Pirkko Rantanen-Kervinen ja Olli Latola.

Valiokunta kokoontui vuonna 2018 viisi kertaa. Kokouksiin osallistui 100 prosenttia valiokunnan jäsenistä.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Valiokunnan tarkoituksena on avustaa LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksia henkilös-

töön ja palkitsemiseen liittyvien asioiden käsittelyssä sekä linjata LähiTapiola-ryhmän johdon ja henkilöstön kehittämiseen liittyviä asioita.

Valiokunnan muodostavat valiokunnan puheenjohtajana toimiva LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen puheenjohtaja sekä kahdesta neljään muuta LähiTapiola-ryhmästä riippumatonta hallituksen jäsentä, joista osa valitaan LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja osa LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen jäsenten keskuudesta.

Valiokunnan puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut Erkki Moisander ja jäseninä Philip Aminoff, Olli Latola, Kati Partanen ja Kati Sulin.

Valiokunta kokoontui vuonna 2018 kolme kertaa. Kokouksiin osallistui 100 prosenttia valiokunnan jäsenistä.

Toimitusjohtaja

LähiTapiola Vahinkoyhtiön toimitusjohtajana toimii varatuomari, OTM Jari Sundström (s.1960) ja varatoimitusjohtajana OTK, MBA Mika Makkonen (s. 1967). Yhtiön toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön asioita hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön operatiivisessa johtamisessa johtoryhmä, jonka jäsenet toimitusjohtaja valitsee.

Yhtiöryhmän johtoryhmä

Yhtiöryhmän johtoryhmän tehtävänä on LähiTapiola-ryhmään kuuluvien yhtiöiden yhteisten ja ryhmätason asioiden valmistelu ja päätöksenteko sekä täytäntöönpanosta huolehtiminen.

Johtoryhmän kokoonpanossa ovat edustettuina laajasti ryhmään kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat sen varmistamiseksi, että johtoryhmän päätöksenteon pohjaksi saadaan monipuolisesti näkemyksiä ryhmästä. Johtoryhmän jäseniä ovat vuoden 2018 lopussa olleet LähiTapiola Vahinkoyhtiön, LähiTapiola Henkiyhtiön, LähiTapiola Varainhoidon ja LähiTapiola Palveluyhtiön toimitusjohtajat, viisi (5) Alueyhtiöiden toimitusjohtajaa, ryhmän hallintojärjestelmän ohjauksesta vastaava johtaja sekä ryhmän talouspalveluista, ICT-palveluista, markkinoinnista ja terveyst- ja hyvinvointipalveluista vastaavat johtajat sekä henkilöstöjohtaja. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja.

Yhtiöryhmän johtoryhmän lisäksi LähiTapiola-ryhmässä toimivia ryhmätason valmistelu- ja päätöksentekoelimiä ovat sijoitusasioiden johtoryhmä sekä riskienhallintakomitea ja taseenhallintakomitea.

Lähipiiriliiketoimet

Yhtiö ylläpitää luetteloa lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Lähipiirin kanssa tehtävien liiketoimien hyväksyminen tapahtuu lähipiiriohjeistuksen mukaisesti. Merkittävistä lähipiiriliiketoimista päättää hallitus. Mahdollisista lähipiiriliiketoimista raportoidaan yhtiön tilinpäätöksen yhteydessä.

Sisäpiirihallinto

LähiTapiola-ryhmän sisäpiiriohjeistus perustuu markkinoiden väärinkäyttöasetuksen lisäksi viranomaisen antamiin määräyksiin ja ohjeisiin. LähiTapiola-ryhmässä ylläpidetään vapaaehtoisesti sijoitustoiminnan sisäpiirirekisteriä sekä LähiTapiola Varainhoito Oy:n sijoituspalvelulain mukaista sisäpiirirekisteriä.

Sisäpiiriohjeistusta sovelletaan LähiTapiola-ryhmän sijoitustoimintaan ja LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden omaan arvopaperisijoittamiseen.

LähiTapiola-ryhmän sisäpiirirekistereitä ylläpidetään yhtiöryhmän Lakiasiat ja Compliance -yksikössä.

Sisäpiirirekistereihin kuuluvien omaa arvopaperikaupankäyntiä koskee ns. lyhyen kaupan kieltö, millä tarkoitetaan sitä, että samanlaisen arvopaperin hankinnan ja luo-

vutuksen ja vastaavasti luovutuksen ja hankinnan välisen ajan tulee olla vähintään yksi kuukausi.

Tilintarkastaja

LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilintarkastaja on KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Mikko Haavisto, KHT.

Tilintarkastajan palkkiot 2018

LähiTapiola Vahinkoyhtiö maksoi tilintarkastajalle tilintarkastuksesta palkkioita 45 201 euroa, veroneuvonnasta 9 390 euroa ja muista palveluista 1 984 euroa.

3. Sisäinen valvonta

Yleistä sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on oleellinen osa LähiTapiola-ryhmän johtamista, hallintoa ja päivittäistä toimintaa. Sisäisen valvonnan periaatteet on määritelty ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymässä sisäisen valvonnan politiikassa, jossa kuvataan valvonnan käsitteet, tavoitteet ja osa-alueet sekä toteuttamisen roolit

ja vastuut. Ryhmän yhtiöt järjestävät oman sisäisen valvonnan järjestelmänsä sisäisen valvonnan politiikkaan perustuen.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia yhtiöiden sisäisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä tehokas, taloudellinen, luotettava ja mahdollisimman häiriötön liiketoiminta.

Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen sekä asiakassuhteissa asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen
- toiminnan, tietojen, oman omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Kokonaisvastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on hallituksilla. Toimitusjohtaja vastaa hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä sekä operatiivisen toiminnan hoitamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. LähiTapiolan organisaatorakenne ja esimiestoiminta muodostavat sisäisen valvonnan perustan. Valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla.

Sisäisen valvonnan politiikassa on määritelty roolit ja vastuut seuraaville elimille:

- hallintoneuvostot ja hallintoneuvostojen asettamat valiokunnat
- hallitukset
- LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen asettamat valiokunnat, johtoryhmät ja toimikunnat
- toimitusjohtajat
- yhtiön johtoryhmät ja esimiehet
- liiketoimintayksiköt ja koko henkilöstö
- riskienhallintatoiminto
- aktuaaritoiminto ja vastuullinen matemaatikko
- compliance-toiminto
- yhtiöiden talouspalvelut

- sisäinen varmennus: sisäinen tarkastus
- ulkoinen varmennus: tilintarkastajat ja viranomaiset

Sisäisen valvonnan toteuttaminen

Ylemmillä organisaatiotasolla valvonta toteutuu pääsääntöisesti ryhmän ja yhtiöiden johtoryhmätyöskentelyssä, joissa valvonnan

näkökulmasta tärkeiksi tehtäviksi muodostuvat mm.

- yhtiöryhmän arvojen, politiikkojen ja toimintaperiaatteiden määrittely ja noudattamisen valvonta
- työjärjestysten määrittely ja noudattamisen valvonta
- riskienhallinnan periaatteiden määrittely ja noudattamisen valvonta

- eritasoisten strategisten, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettaminen, taloudellisen tilanteen ja tavoitteiden toteutumisen valvonta sekä korjaavien toimenpiteiden käynnistäminen
- valtuuksien, vastuiden ja raportointisuhteiden määrittely
- taloudellisen informaation oikeellisuuden valvonta
- päätöksenteon ja päätösten toteuttamisen valvonta
- valvonta- ja riskienhallintaprosessin tulosten ja toimivuuden valvonta sekä tarvittavien korjaustoimenpiteiden käynnistäminen.

Alemmilla organisaatiotasoilla valvontatoimet kytkeytyvät keskeisesti operatiivisiin toimintaprosesseihin ja resurssien tehokkaan ja taloudellisen käytön varmistamiseen sekä sen varmistamiseen, että toimitaan erilaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimintaprosesseihin kytketyt valvontatoimet ennaltaehkäisevät ja paljastavat prosesseissa ilmeneviä puutteellisuuksia, häiriötä, virheitä ja mahdollisia väärinkäytöksiä. Ohjeistuksien ja perehdytyksen avulla määritellään oikeat toimintamallit. Valvontatoimilla tunnistetaan sovitusta toimintamalleista poikkeavat tapahtumat ja luodaan edellytyksiä välttämättömille korjaustoimenpiteille. Valvonnan tuloksia käsitellään eri kokouksissa ja esimies-alaiskeskusteluissa.

Compliance-toiminto osana sisäisen valvonnan järjestämistä

Compliance tarkoittaa lakien, asetusten, viranomaismääräysten, alan käytäntöjen, hyvän vakuutustavan sekä ryhmän ja yhtiön sisäisten ohjeiden noudattamista. Compliance-toiminto auttaa yhtiötä noudattamaan näitä velvoitteitaan sekä edistää ja varmistaa compliancen huomioimista kaikessa toiminnassa. Compliance on keskeinen tekijä yhtiöryhmän hyvän yrityskuvan ylläpitämisessä ja se edistää omalta osaltaan LähiTapiola-ryhmän vastuullista yrityskuvaa ja -kulttuuria.

Compliance-toiminto on osa LähiTapiola-ryhmän sisäistä valvontaa, jonka lähtökohtana on noudattaa viranomaisten antamia säännöksiä sekä yleisiä sisäisen valvonnan parhaita käytäntöjä. Compliance-toiminnon tavoitteena on tukea liiketoimintaa erityisesti juridisten ja compliance-riskien hallinnassa sekä valvoa ja raportoida näistä hallitukselle ja johdolle.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallitus on hyväksynyt LähiTapiola-ryhmän compliance-toimintaa koskevat periaatteet noudatettaviksi koko ryhmässä. Periaatteet on käsitelty ja hyväksytty erikseen myös muiden LähiTapiola-ryhmään kuuluvien vakuutusyhtiöiden hallituksissa.

4. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta

Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet riskienhallintajärjestelmänsä riskienhallintapolitiikkaan perustuen.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavarai-

suutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Yleistä vakavaraisuuden hallinnasta

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän riskienhallintaa. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden valvonta perustuu EU-tason Solvenssi II-sääntöön, joka tuli voimaan 1.1.2016. LähiTapiola-ryhmä muodostaa myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaisen vakuutus- ja rahoitusryhmittymän.

Vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Ryhmän yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä. Hallitukset määrittävät riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mitta-

rit ja valvontaperiaatteet. Hallitukset vahvistavat vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistavat niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa ja valvovat suunnitelmien noudattamista. Hallitukset seuraavat säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimien toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance- toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen asian-

Riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi

tuntijaelin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista.

Riskienhallintatoiminto

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän

toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa sekä tunnistaa ja arvioi kehittyviä riskejä.

Riskienhallintatoiminto on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista. Riippumattomuus toteutetaan käytännössä siten, että toiminnolle on mahdollistettu suora raportointi yhtiöiden hallituksille ja sillä, että toiminto ei ole vastuussa toiminnoista, jotka edellyttävät riskinottoa. LähiTapiola-ryhmässä on määritelty yhtiökohtaiset riskienhallinnan vastuuhenkilöt, joiden tehtäviin kuuluu riskienhallintotoiminnolle osoitetujen tehtävien käytännön toteuttaminen yhtiötasolla. Ryhmätasolla riskienhallintatoiminnon tehtäviin kuuluu mm. riskienhallinnan seuranta riskienhallintakomitean työskentelyn avulla, riskienhallinnan toimintatapojen ja ohjeiden mukaisuuden seuranta ryhmässä sekä toimintaympäristön seuranta ja uusien riskiilmiöiden havainnointi.

Kokonaisuutena toiminto muodostuu ryhmän ja yhtiökohtaisten vastuuhenkilöiden sekä riskienhallintatoimintoon kuuluvien palveluyhtiön organisaatioyksiköiden kokonaisuudesta ja niiden yhteistoiminnasta.

Riskienhallinnan osa-alueet ja pääluokat

LähiTapiolan riskiluokitus perustuu seuraavaan pääluokka- ja alaluokkakajaan:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riskit
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa organisaatiolle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi toteutetuista arviointi- ja varmistuspalveluista tarkastuskertomuksilla ja -muistioilla toimintojen vastuuhenkilöille.

Sisäinen tarkastus toimii Vahinkoyhtiön hallituksen toimeksiannosta ja toiminnallisesti Vahinko- ja Henkiyhtiön tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan alaisuudessa. Hallinnollisesti sisäinen tarkastus toimii pääjohtajan alaisuudessa.

Sisäisellä tarkastuksella on hallituksissa hyväksytyt toimintaperiaatteet, jotka sisältävät tarkemman kuvauksen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja menetelmistä. Toimintaperiaatteet käydään läpi ja hyväksytään säännöllisesti LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallituksissa.

6. Ulkoinen valvonta

Tilintarkastus

Tilintarkastajan valitsee yhtiökokous. LähiTapiola Vahinkoyhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastaja arvioi yhtiön antamien taloudellisten raporttien oikeellisuutta. Tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on yhtiön ja sen konsernin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastaminen sen varmistamiseksi, että yhtiön ja sen hallintoelinten toiminta on lain mukaan hoidettu ja tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien määräysten mukaisesti sekä että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevien säännösten mukaan vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuelkaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä käytävä läpi vastuuelan vakuutusmatemaattiset laskennat ja niiden vastaavuus vastuuelan laskuperusteisiin, kirjanpitoon sekä raportointiin. Vastuuelkaan liittyvää laskentaa, perusteita sekä siihen liittyviä prosesseja ja kontroleja käydään läpi myös tilikauden aikaisen tarkastuksen yhteydessä.

Tilintarkastaja osallistuu säännöllisesti hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan kokouksiin ja raportoi sille havainnoistaan. Valiokunta arvioi vuosittain tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tilintarkastus- ja oheispalvelujen laatua sekä selvityksen oheispalveluista. Yhtiön hallitus ja hallintoneuvosto kuulevat vuosittain kokouksessaan tilintarkastajaa yhtiön

taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista. Tilintarkastaja antaa vuosittain tilintarkastuskertomuksen yhtiökoukselle.

Viranomaisvalvonta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Suomen Pankin yhteydessä toimiva Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

7. Taloudellinen raportointiprosessi

Yleistä taloudellisesta raportoinnista LähiTapiola-ryhmän taloudellista kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportoinnin tavoitteena on tuottaa luotettavaa,

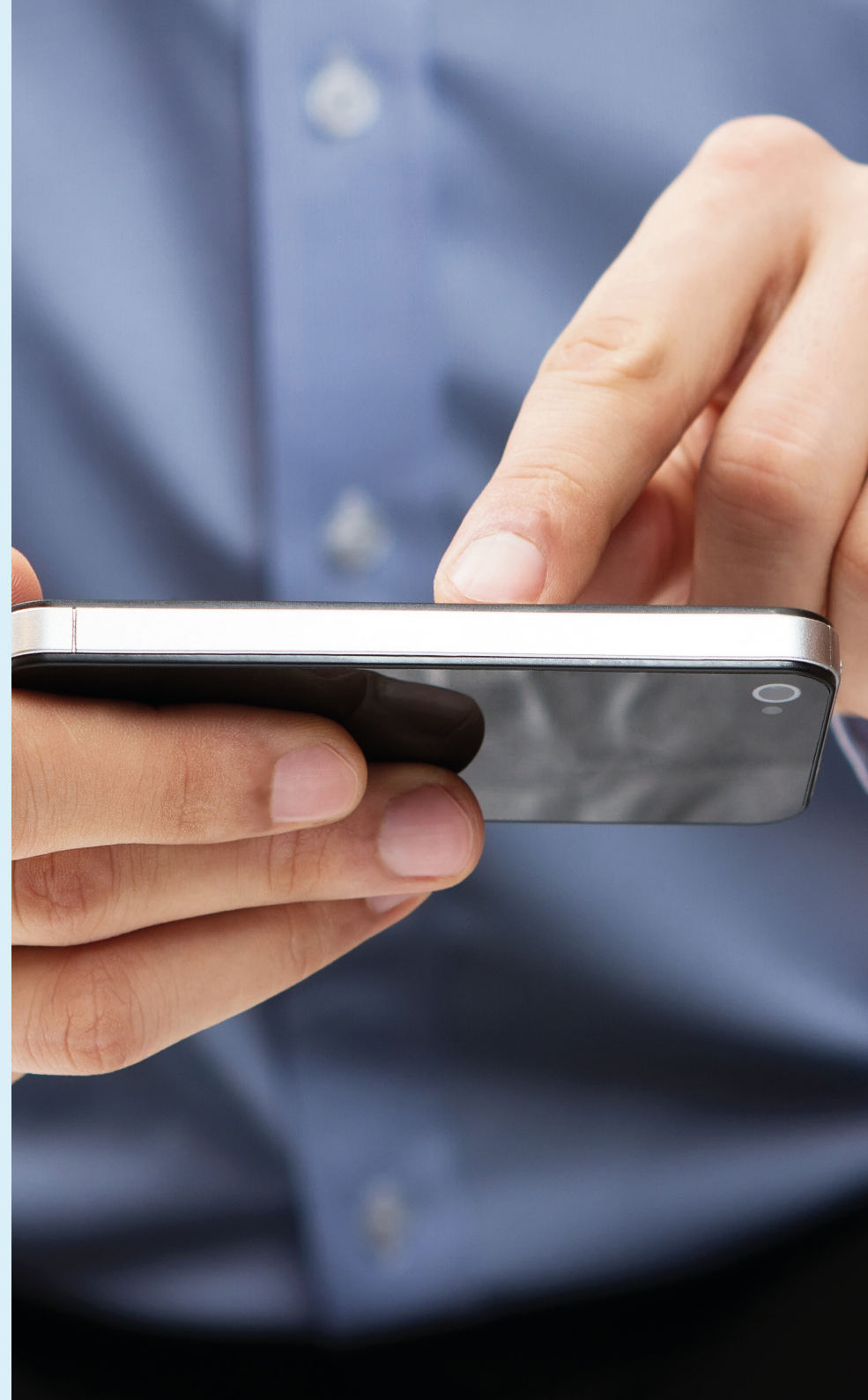
kattavaa ja ajan tasalla olevaa taloudellista informaatiota päätöksenteon pohjaksi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Hallitus on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus käsittelee ja hyväksyy osavuosikatsaukset sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoito on järjestetty lakien ja säädösten mukaisesti.

Taloudellisen raportoinnin valvonta kuuluu hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle, jolle esitetään osavuosikatsaukset sekä toimintakertomus ja tilinpäätös. Hallituneuvosto antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta. Yhtiökokous yhtiön ylimpänä päätöksentekielimenä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle päättyneeltä tilikaudelta.

LähiTapiola-ryhmän talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon tehtävänä on huolehtia LähiTapiola-ryhmän konsernitilin-

päätöksen ja sovittujen erillisyhtiöiden osavuositarkastus- ja tilinpäätöslaskennasta sekä viranomaisraportoinnista.

Controlling-toiminto tukee yhtiöitä taloudenohjauksessa ja vastaa ryhmän vuosisuunnitteluprosessista ja ennusteista sekä tuottaa raportointia ja analyysijä päätöksenteon tueksi.

Tilintarkastajat ja sisäinen tarkastus arvioivat myös taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta ja luotettavuutta.

Taloudellisen raportoinnin järjestäminen

Kuukausittaiseen tulosraportointiin sisältyvät yhtiökohtaiset toteumatiedot, kehitys edelliseen vuoteen verrattuna ja vertailu budjettiin.

Osavuositarkastukset laaditaan neljännesvuosittain. Julkinen tulosraportointi käsittää puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöksen. Pitkän aikavälin tulosskenaarioita tarkastellaan vuosittain yhtiön oman riski- ja vakavaraisuusarvioinnin (ORSA-prosessi) yhteydessä.

Tilikaudelta tuotetaan LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätös sekä yhtiöiden tilinpäätökset ja toimintakertomukset tilinpäätöksen laatimista koskevien standardien ja säännösten sekä viranomaismääräysten mukaisesti.

Lisäksi konsernitilinpäätös laaditaan LähiTapiola Henkiyhtiöstä ja LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:stä.

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytyksillä, kattavilla sekä ajan tasalla olevilla dokumentaatioilla raportoinnissa käytettävistä prosesseista, laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Oikeellisuuden varmistamisen kontrolloja ovat mm. seuraavat: tiliöintien ja tositteiden oikeellisuustarkastukset, hyväksymisvaltuudet, pääkirjaerojen ja virhelistojen käsittely sekä laskentajärjestelmien sisäiset kontrollit ja käyttöoikeushallinta. Liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

Finanssivalvonnalle raportoidaan neljännesvuosittain viranomaismääräysten mukaisesti.

Hallituksen toimintakertomus

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallitus on antanut toimintakertomuksensa 25.3.2019. Hallituksen toimintakertomus, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys julkaistaan yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Hallituksen jäsenet toimikaudella 1.1.2016–31.12.2018

Erkki Moisander
s. 1953
Ekonomi, hallituksen
puheenjohtaja, pääjohtaja

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, hallitusten puheenjohtaja, pääjohtaja vuodesta 2013

Keskeinen aiempi työkokemus

Lähivakuutus osk, toimitusjohtaja 2007–2012

Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiö, toimitusjohtaja 2009–2012

Toimitusjohtaja, Tristan Boats Oy, 2002–2007

Toimitusjohtaja, Advisory House, 2000–2006

Toimitusjohtaja, Kerax Oy/VPG Finland Oy, 1997–2000

Kera Oy, varatoimitusjohtaja 1987–1989, toimitusjohtaja 1989–1997, johtokunnan jäsen 1987–1997, johtokunnan puheenjohtaja 1989–1997

Aluejohtaja, Fennia Vakuutus Oy, 1981–1983 ja 1987

Kansanedustaja, Eduskunta, 1983–1987

Toimitusjohtaja, Savon Yrittäjät ry, 1980–1981

Keskeiset luottamustehtävät

Työeläkevakuutusyhtiö Elo, hallituksen jäsen

Turva, hallintoneuvoston jäsen

Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsen

Finanssiala ry, hallituksen varapuheenjohtaja

KPA Unicon Oy, hallituksen jäsen

Jari Eklund
s. 1963
Kauppatieteiden maisteri,
yhtiöryhmän johtaja

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, hallitusten jäsen vuodesta 2013

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, hallituksen puheenjohtaja

LähiTapiola Varainhoito Oy, hallituksen puheenjohtaja

LähiTapiola Kiinteistö-pääomarahastot, hallituksen puheenjohtaja

LähiTapiola Palvelut Oy, hallituksen jäsen

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva, hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus

Tapiola-ryhmä, sijoitusjohtaja 1998–2011, yksikönjohtaja 1996–1997, osastopäällikkö 1994–1995, arvopaperipäällikkö 1993–1994

Vahinko- ja Henki-Tapiola, hallitusten jäsen 2012

Vahinko- ja Henki-Tapiola, hallitusten varajäsen 1998–2012

LähiTapiola Keskinäinen Eläkeyhtiö, hallituksen varajäsen 2013

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, hallituksen jäsen 2007–2014

LähiTapiola Varainhoito Oy, hallituksen jäsen 2000–2014

LähiTapiola Pankki Oy, hallituksen jäsen 2002–2014, hallituksen puheenjohtaja 2012–2013

Pihlajalinna Oyj, hallituksen jäsen 2016–2018

Keskeiset luottamustehtävät

S-Pankki Oy, hallituksen jäsen

Association of Mutual Insurers and Insurance Cooperatives in Europe, AMICE, hallituksen jäsen

Pellervon Taloustutkimus PTT ry, hallituksen jäsen

Ilkka-Yhtymä Oyj, hallintoneuvoston jäsen

Philip Aminoff
s. 1962
Ekonomi, MBA, hallituksen puheenjohtaja Helvar Merca Oy Ab ja Helectron Oy Ab

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, hallituksen jäsen 2014–2018

LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen jäsen 2014–2015

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallintoneuvoston jäsen 2003–2014

Helvar Merca Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja

Helectron Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja

Helvar Oy Ab, hallituksen varapuheenjohtaja

Fastems Oy Ab, hallituksen varapuheenjohtaja

Veho Group Oy Ab, hallituksen varapuheenjohtaja

Electrosonic Oy Ab, hallituksen varapuheenjohtaja

MTC Flextek, hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus

Helvar Merca Oy Ab, hallituksen jäsen 1994–2012

Veho Group Oy Ab, hallituksen jäsen 1990–2013

Electrosonic Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja 2002–2016, toimitusjohtaja 1993–1998

Keskeiset luottamustehtävät

Suomalais-Saksalainen Kauppakamari, Deutsch-Finnische Handelskammer, hallituksen varapuheenjohtaja

Suomen perheyrittäjien liitto ry, hallituksen puheenjohtaja

Directors' Institute Finland, Senior Advisor

Matti Bergendahl

s. 1966
Realia Group -konserni, toimitusjohtaja, Realia Group Oy

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2016

Realia Group Oy toimitusjohtaja vuodesta 2015

Keskeinen aiempi työkokemus

Mehiläinen Oy, toimitusjohtaja 2012–2014

Ambea –konserni (Ambea Ab), varatoimitusjohtaja 2012–2014

Ambea –konserni (Ambea Ab), toimitusjohtaja 2010–2012

Ambea –konserni (Ambea Ab), varatoimitusjohtaja 2007–2010

Mehiläinen Oy, toimitusjohtaja 2005–2010

Mehiläinen Oy, liiketoimintajohtaja lääkärikeskukset 2003–2005

Mehiläinen Oy, liiketoimintajohtaja kuntapalvelut 2002–2005

Mehiläinen Oy, liiketoiminnan kehitysjohtaja 2002–2005

The Boston Consulting Group, konsultti 1998–1999

Keskeiset luottamustehtävät

Realia Isännöinti Oy, hallituksen puheenjohtaja

Realia Management Oy, hallituksen puheenjohtaja

Huoneistokeskus Oy, hallituksen puheenjohtaja

SKV Kiinteistöväily Oy, hallituksen puheenjohtaja

Huoneistomarkkinointi Oy, hallituksen puheenjohtaja

Pihlajalinna Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja 2018–19

Merivaara Oy, hallituksen puheenjohtaja 2014–2018

Timo Hiltunen

s. 1964
toimitusjohtaja, Ahjo Ventures Oy

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2016

Keskeinen aiempi työkokemus

Fonecta Oy, toimitusjohtaja, 2008–2016

Fonecta Oy, varatoimitusjohtaja, 2007–2008

Findexa Oy, perustaja ja toimitusjohtaja, 2000–2005

Telefakta Oy, perustaja ja toimitusjohtaja, 1997–2000

Telia Infomedia Oy, myyntijohtaja, 1992–1997

Keskeiset luottamustehtävät

Tietokeskus Oy, hallituksen puheenjohtaja,

LTP Logistics Oy hallituksen puheenjohtaja

Hannu Niilekselä

s. 1952
Kauppatieteiden maisteri, KHT

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2014

Hanicon Oy, partner ja toimitusjohtaja vuodesta 2007

Keskeinen aiempi työkokemus

KPMG Oy Ab, tilintarkastaja, 1976–2007, toimitusjohtaja 1998–2002, osakas 1983–2007

Toiminta yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana seuraavissa yhtiöissä

Pohjola-Yhtymä, 2005–2006

Pohjola Pankki (OKO) ja Op-ryhmä, 2002–2006

StoraEnso, 1998–2001

YIT, 1996–1997

Finnvera, 1983–2006

Rautarukki, 1992–2003

Kemira, 1990–2005

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö hallitusten jäsen 2014–2015

Keskeiset luottamustehtävät

-

Pirkko Rantanen-Kervinen

s. 1949
Ekonomi

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2016

Keskeinen aiempi työkokemus

Saga Furs Oyj:

Executive advisor 2009–2010

Toimitusjohtaja 1991–2009

Varatoimitusjohtaja 1989–1991

Rahoitusjohtaja 1987–1989

Huutokauppapalvelujen johtaja 1982–1987

Keskeiset luottamus-tehtävät

Raisio Oyj, hallituksen jäsen 2010–2016

Finnvera, hallituksen jäsen, 2013–2017

Kati Partanen

s. 1975
Maatilatalouden lehtori

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2016

Savonia-ammattikorkeakoulu, maatilatalouden lehtori vuodesta 2012

Peltolan tila, maatilayrittäjä vuodesta 2005 alkaen

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, LähiTapiola Vahinkoyhtiö, hallintoneuvoston jäsen, 2010–2016

Keskeinen aiempi työkokemus

Savonia-ammattikorkeakoulu, luonnonvara-ala, vs. yliopettaja, 2009–2011

Savonia-ammattikorkeakoulu, luonnonvara-ala, päätoiminen tuntiopettaja, 2004–2009

Aluekehityssäätiö, hanketäjä, 2002–2003

Pohjois-Savon TE-keskus, maaseutuosasto, Ma. tarkastaja (4 kk), 2002

Pohjois-Savon ammatillinen instituutti, luonnonvara-ala, vs. lehtori, 2000–2001

Osuuskunta Kiuru-Farmi, hankesihteeri 1997–1999

Keskeiset luottamus-tehtävät

LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö, hallituksen jäsen

MTK r.y., johtokunnan jäsen

Maatalousyrittäjäin Eläkelaitos MELA, hallituksen jäsen

World Farmers' Organisation WFO, Facilitator and chair of the Women's Committee.

Toimitusjohtaja

Jari Sundström

s. 1960

Varatuomari, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, toimitusjohtaja

LähiTapiola Vahinkoyhtiö, toimitusjohtaja 2014 alkaen

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, hallituksen jäsen

LähiTapiola Varainhoito Oy, hallituksen varapuheenjohtaja

LähiTapiola Palvelut Oy, hallituksen jäsen

LähiTapiola Rahoitus Oy, hallituksen puheenjohtaja

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva, hallituksen varapuheenjohtaja

Keskeinen aiempi työkokemus

LähiTapiola ryhmän johtaja 2010–2014

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, hallitusten jäsen 2010–2013, varapuheenjohtaja 2013–2015

Pihlajalinna Oyj, hallituksen jäsen 2015–2019

Eläke-Tapiolan, Henki-Tapiolan, Vahinko-Tapiolan ja Kiinteistö-Tapiolan hallitusten jäsen 2010–2012

LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö, hallituksen jäsen 2012–2013

Nordea Segment Corporate, Finlandin yksikönjohtaja 2008–2009, Nordea Savings Products & Asset Managementin yksikönjohtaja 2007–2008, Nordea Investment Management & Fundsin yksikönjohtaja 2006–2007

Nordea Rahastoyhtiö Suomi Oy:n toimitusjohtaja 1998–2006

Trygg-Hansa Vakuutus Suomen toimitusjohtaja 1997–1998

Ilmarisen, Salaman ja Pohjolan johtotehtävät 1991–1997

Keskinäinen Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarisen yhteyspäällikkö, osastopäällikkö, apulaisjohtaja 1986–1990

Kansallis-Osake-Pankin apulaisjohtaja 1984–1986.

Keskeiset luottamustehtävät

Finanssialan keskusliitto, vahinkovakuutusjohtokunnan puheenjohtaja ja jäsen

